

N:o 174.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående förändrad lydelse af 16 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897; gifven Stockholms slott den 7 april 1911.

Under återopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att besluta,

att 16 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 må erhålla följande förändrade lydelse:

16 §.

Riksbanken äger att såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren

a) på deposition afgiftsfritt mottaga penningar att utan räntegodtgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämmes; skolande bevis öfver sålunda insatta penningar ställas till viss man;

b) likaledes utan afgift eller räntegodtgörelse mottaga och å giro-räkning föra penningar med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren hvad å räkningen inestår.

I sammanhang med girorörelsen må riksbanken vidtaga de anordningar, som kunna finnas erforderliga för underlättande af betalningsutjämnningar (clearing).

Dessutom må fullmäktige kunna åt firmor, som hafva växel-diskontering i riksbanken och ej själfva drifva bankrörelse, öppna upp- och afskrifningsräkning mot räntegodtgörelse.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Carl Swartz.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kungl.
Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms
slott den 7 april 1911.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve TAUBE,
Statsråden: PETERSSON,
 HEDERSTIERNA,
 SWARTZ,
 grefve HAMILTON,
 MALM,
 LINDSTRÖM,
 NYLANDER,
 VON SYDOW,
 VON KRUSENSTIERNA.

Chefen för finansdepartementet statsrådet Swartz anförde härefter:
I skrifvelse den 30 mars 1911 hafva fullmäktige i riksbanken
hemställt, att Kungl. Maj:t täcktes hos Riksdagen väcka förslag, att 16 §
i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 må erhålla följande
förändrade lydelse:

Riksbanken äger att såväl vid hufvudkontoret som vid afdelnings-
kontoren

- a) på deposition afgiftsfritt mottaga penningar att utan räntegodt-
görrelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestäm-
mes, skolande bevis öfver sålunda insatta penningar ställas till viss man;
- b) likaledes utan afgift eller räntegodtgörrelse mottaga och å giro-
räkning föra penningar med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla
räkningshafvaren hvad å räkningen inestår.

I sammanhang med girorörelsen må riksbanken vidtaga de anordningar, som kunna finnas erforderliga för underlättande af betalningsutjämnningar (clearing).

Dessutom må fullmäktige kunna åt firmor, som hafva växeldiskontering i riksbanken och ej själfva drifva bankrörelse, öppna upp- och afskrifningsräkning mot räntegodtgörelse.

Till stöd för denna sin framställning anföra fullmäktige följande.

»Enligt 16 § i lagen för Sveriges riksbank skall riksbanken mottaga penningar å giroräkning af en hvar, som önskar att öppna sådan räkning.

Detta stadgande motiverades vid dess tillkomst af önskvärdheten, att riksbanken medelst sin girorörelse skulle kunna anordna ett kvittningsförfarande mellan landets olika delar sådant som det, hvilket till omsättningens bekvämlighet utvecklats i andra länder. Det ansågs, att riksbanken för detta ändamål borde åläggas skyldighet att utan afgift mottaga och å giroräkning föra penningar att tillhandahållas räkningshafvaren vid anfordran.

Häremot är icke något att erinra i sak. Men lagstadgandets affattning blef mera vidsträckt än som föranleddes af det afsedda ändamålet. Främjandet af detta ändamål nödvändiggör icke, att hvem som helst, svensk eller utlänning, skall äga rätt att öppna girokonto i riksbanken. I Tyskland t. ex., där giroväsendet nått den största utvecklingen och kommit till en användning, hvartill hos oss ej på länge kan tänkas någon motsvarighet, finnes icke någon sådan ovillkorlig rätt till öppnande af girokonto, utan tyska riksbanken har tvärtom förbehållit sig rätt att i hvarje särskildt fall pröfva gjord ansökan om öppnande af dylikt konto.

En privatbank torde för sitt eget anseendes skull böra vara synnerligen noga med valet af kundkrets. Om än en centralbanks ställning i viss mån gör banken mindre beroende i detta hänseende, kan det dock icke vara för sådan bank likgiltigt, om personer eller firmor, som bankstyrelsen icke önskar hafva kunder i banken, öppna räkning i densamma. Det kan dessutom mycket väl hända, att personer, hvilkas ekonomiska förhållanden äro för banken okända, där vilja öppna girokonto endast i syfte att förskaffa sig ett slags rekommendation för vederhäftighet och personligt anseende såväl inom som utom landet. Den stora allmänheten kan icke bedöma rätta innebörden af en sådan reklam, och om missbruk däraf skulle äga rum, kunde detta leda till direkt ekonomisk skada för utanför stående personer, med hvilka vederbörande öppnat aflärsförbindelser.

Förutsättningen för att någon må få öppna girokonto hos riksbanken bör således vara, att han är känd och därjämte äfven välkänd. Stadgandet i riksbankslagen bör alltså inrymma möjlighet för riksbanken att pröfva, huruvida ansökan om öppnande af giroräkning må kunna bifallas.»

Emot den af fullmäktige sålunda gjorda framställningen har jag icke något att erinra; och hemställer jag alltså,

att Kungl. Maj:t täcktes föreslå Risdagen att besluta, att 16 § i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 må erhålla följande förändrade lydelse:

16 §.

Riksbanken äger att såväl vid hufvudkontoret som vid afdelningskontoren

a) på deposition afgiftsfritt mottaga penningar att utan räntegodtgörelse återbetalas vid anfordran eller å tid, som vid insättningen bestämmes; skolande bevis öfver sålunda insatta penningar ställas till viss man,

b) likaledes utan afgift eller räntegodtgörelse mottaga och i giroräkning föra penningar med förbindelse att vid anfordran tillhandahålla räkningshafvaren hvad å räkningen inestår.

I sammanhang med girorörelsen må riksbanken vidtaga de anordningar, som kunna finnas erforderliga för underlättande af betalningsutjämnningar (clearing).

Dessutom må fullmäktige kunna åt firmor, som hafva växeldiskontering i riksbanken och ej själfva drifva bankrörelse, öppna upp- och afskrifningsräkning mot räntegodtgörelse.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten gilla och bifalla; och skulle i enlighet därmed nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse bilaga litt — vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Olof Ljungberg.